

Anu Muuri

11.10.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntönnö VN/22611/2021

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismiin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021 - 2025

Lausunto on annettu sähköisesti lausuntopalvelu.fi -verkkopalvelussa.

THL kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Valtioneuvoston asetuksesta sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismiin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021–2025.

Lausuntopalvelun vastaukset:

Asetusluonnoksen 5 § (Valtionavustuksen hakeminen)

Asetusluonnoksen 3 momentissa kuvataan mitä hakemuksessa edellytetään kuvattavaksi:

- 1) mitkä ovat numeeriset tavoitteet hoitoon pääsyn parantumiselle vaiheittain hankekauden aikana kansallisesti yhtenäisellä tavalla
- 2) Mitkä ovat tavoitteet sosiaalipalveluiden ja kuntoutuksen saatavuuden parantumiselle ja jonojen purulle?

THL toivoo täsmennystä siihen, että mitä numeerisilla tavoitteilla tarkoitetaan kohdassa 1 ja kuka määrittelee ne kansallisella tasolla? Kohdassa 2 säännellään sosiaalipalveluiden ja kuntoutuksen osalta tavoitteista. Onko kyse myös numeerisista tavoitteista ja kuka ne määrittelee? Lisäksi seuraavissa kohdissa 3-6 säännellään yksityiskohtaisesti esimerkiksi toimintamalleista.

Anu Muuri

11.10.2021

THL ehdottaa, että osa näistä yksityiskohtaisista edellytyksistä siirretään hankeoppaaseen tai mikäli nämä ovat kohtia, joita EU rahoitus edellyttää seurattavan, tulee ne ohjeistaa hankeoppaassa täsmällisesti, jotta tiedonkeruu alueilla on yhteneväistä ja tietojen vertailtavuus olisi kansallisella tasolla mahdollista.

Hankeoppaassa tulisi myös täsmentää mm. kuntoutuksen käsitettä eli sisällytetäänkö tähän alueeseen lääkinnällinen, sosiaalinen ja ammatillinen kuntoutus.

Asetusluonnoksen 6 § (Avustuksen määrä)

Asetuksessa säännellään, että 'yksittäisen avustuskohteen määrää arvioitaessa huomioidaan erityisesti muut julkiset tuet, kuten tulevaisuuden sote-keskus-ohjelman mukaiset avustukset. Mikäli samaan käyttötarkoitukseen on jo myönnetty – tai ollaan myöntämässä – muuta julkista rahoitusta, se vastaavasti vähentää samassa suhteessa tämän asetuksen nojalla myönnettävän avustuksen määrää.'

Sosiaali- ja terveysministeriössä on auki täydentävä valtionavustushaku Tulevaisuuden sote-keskus-ohjelman hankkeille, joka päättyy 15.10. Ohjelman tavoitteet ovat samansuuntaisia elpymisvälineen pilarin 4 tavoitteiden kanssa.

THL haluaa kiinnittää huomiota siihen, että alueilla tulee olemaan haasteita kirjoittaa hankehakemuksia siten, etteivät ne mene sisällöllisesti päällekkäin jo haetun valtionavustuksen kanssa. Tästä syystä elpymisvälineen hakuoppaan sisältöön tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä alueet tarvitsevat tässä kohdin apua ja ohjausta.

Asetusluonnoksen 7 § (Hyväksyttävät kustannukset)

6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset.

THL haluaa kiinnittää huomiota siihen, että elpymisvälineen kautta ohjataan alueille huomattava määrä rahaa. Olisi tärkeätä myös seurata, arvioida ja myös tutkia alueilla syntyvien toimintamallien ja -käytäntöjen vaikuttavuutta. Onko elpymisvälineen kautta mahdollista hakea rahoitusta esim. implementaatio-, arviointi- ja vaikuttavuustutkimuksiin?

Anu Muuri

11.10.2021

Muut huomioit ja kommentit

Alueilla rakennetaan parhaillaan tulevia hyvinvointialueita, toteutetaan isoa toiminnallista muutosta Tulevaisuuden sote-keskus- ohjelmassa, ylläpidetään koronatoimia sekä korjataan koronan jälkiseurauksia. Syksyn aikana on myös aukaistu useita erillisiä pienempiä valtionavustushakuja. Tämä merkitsee sitä, että alueilla oleva henkilöstö joutuu koville hankehakemusten kirjoittamisessa. Alueet ovat viestineet, että henkilöstön rekrytoinnit ovat vaikeutuneet. Tällä on jo nyt myös heijastuvaikutukset THL:n rekrytointeihin. THL haluaa tuoda esiin huolen siitä, että sekä kansallisella tasolla että aluetasolla hankkeiden käynnistymisvaiheessa tulee olemaan viiveitä rekrytointiongelmista johtuen.

Koska asetus jää ymmärrettävistä syistä yleiselle tasolle, on hankeoppaan sisällölle asetettu erityisiä paineita. THL on mielellään mukana hankeoppaan kirjoittamisessa ja sisällön konkretisoimisessa.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Osaston johtaja

Tiina Laatikainen

